
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 24 июнь 7 номерлы Иске Күклек авылы

Муниципаль программаны раслау турында
"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске
Күклек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерү»

«Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге
209 номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан
Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл жирлеге
башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Иске Күклек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерү»

2. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Житәкчесе

А. Б. Бахметов

Карарга кушымта
Башкарма комитет житәкчесе
Иске Күклек авыл жирлеге
Алабуга муниципаль районы
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
нче«24»июнь_2019 ел ._____

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА
«МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШМӘКӘРЛЕК
СУБЪЕКТЛАРЫН ҮСТЕРҮ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КҮКЛЕК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
2019-2021 ЕЛЛАРГА»

**"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Иске Күклек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең кече һәм урта
эшмәкәрлек субъектларын үстерү»**

Программаның Исеме	"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү»
Программаның Заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл жирлегенең башкарма комитеты
Төп эшләүчеләр программасы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максат: финанс ресурсларынан файдалануны киңәйтү, КУЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит булдыру өчен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүгә булышлык күрсәтү.</p> <p>Бурыч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңай мохит формалаштыру; - икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; - кече һәм урта эшкуарларның кирәкле ресурсларга (жир, биналар, электр/газ/жылылык/су үткәрү челтәрләренә, жиһазлар, милек һәм башкалар) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - федераль, республика һәм жирле бюджетның салым керемнәре буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары салымнары өлешен арттыру;

	- кече һәм урта эшмәкәрлектә муниципалитет икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының артуы;										
Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары	2019-2021 еллар										
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	<p>Финанслау чыганаclarы - авыл жирлеге бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан акча.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Финанслау чыганагы</th> <th>Финанслауның гомуми суммасы, мең сум</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Федераль бюджет</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Республика бюджеты</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Иске Күклек авыл жирлеге</td> <td>3,0</td> </tr> <tr> <td>Бюджеттан тыш чыганаclar СМП чаралары</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Финанслау күләме фаразланган характерда һәм ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.</p>	Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мең сум	Федераль бюджет	-	Республика бюджеты	-	Иске Күклек авыл жирлеге	3,0	Бюджеттан тыш чыганаclar СМП чаралары	-
Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мең сум										
Федераль бюджет	-										
Республика бюджеты	-										
Иске Күклек авыл жирлеге	3,0										
Бюджеттан тыш чыганаclar СМП чаралары	-										
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре һәм программаның нәтижәләгә күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта предприятиеләр санын арттыру; - эш белән тәмин ителгән халык санын арттыру кече һәм урта предприятиеләр; - шәхси эшмәкәрләр санын арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгыйльләнүче хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хагы дәрәжәсен арттыру; - авыл жирлеге бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка түләүләр керүнең чагыштырма авырлыгы арту. 										

1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенен характеристикасы, проблемалар һәм аларны чишү юллары

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Алабуга муниципаль районы дәүләт сәясәтенен, шулай ук Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл җирлегенен аерылгысыз өлеше һәм төбәкнең социаль-иқтисади үсешенен өстенлекле юнәлешләренен берсе булып тора.

Бүгенге көндә Алабуга муниципаль районьнда, шулай ук Алабуга муниципаль районының Иске Күклек авыл җирлегендә эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасы да үсеш ала:

- 1) Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы " төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге»;
- 2) «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы " ДБУ»;
- 3) Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе вәкиллеге;
- 4) Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы;
- 5) юридик консалтинг, аудитор һәм мәгариф хезмәтләре күрсәтүче оешмалар.

Алабуга муниципаль районының Иске Күклек авыл җирлегендә бүгенге көндә кече һәм урта бизнесны үстерүнең түбәндәге проблемалары бар:

- 1) норматив-хокукый базаның камил булмавы, салым салу системасын гадиләштерү һәм оптимальләштерү зарурлығы;
- 2) яңа эш башлаучы эшкуарларга комплекслы ярдәм күрсәтү җитешсезлеге, бер яктан, ресурсларга ирекле керү мөмкинлеге бирәчәк, ә икенче яктан-база белемнәре;
- 3) кимчелекле мөмкинлекләр файдалана банк кредитлары өчен тулыландырырга оборотного капиталы аркасында югары ставкаларын һәм, кагыйдә буларак, юк җитәрлек залог белән тәмин итү;
- 4) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күп кенә җитәкчеләрен, шулай ук шәхси эшкуарларны хокукый, финанс, салым законнары мәсьәләләрендә әзерләүнең түбән дәрәжәсе;
- 5) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының ресурслар, шул исәптән артык җитештерү майданнары һәм эре предприятиеләрнең технологик жиһазларыннан файдалану мөмкинлекләре чикле, алар кече һәм урта эшмәкәрләрнең базар әйләнешенә җәлеп ителергә мөмкин;
- 6) социаль проблемаларны хәл итү өчен һәм, беренче чиратта, халыкны эш белән тәмин итү өчен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын җитәрлек дәрәжәдә файдаланмау;
- 7) бизнес-инициативаларның җитәрлек булмавы;
- 8) бизнесны стимуллаштыру инструментлары җитәрлек түгел.

Уздырылган сораштырулар нигезендә, эшкуарларның финанс ресурсларына керү проблемасы әһәмияте буенча беренче урында тора.

Шуңа бэйле рәвештә, кече һәм урта бизнеска региональ һәм дәүләт ярдәме системасы белән бәйләүдә кече һәм урта эшкуарлыкка комплекслы муниципаль ярдәм күрсәтү системасын булдыру зарур.

Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл җирлегенең Кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләгәндә фермер хужалыкларын үстерүгә, авыл туризмын һәм эшкәртү производстволарын үстерүгә зур игътибар бирергә кирәк.

Авыл җирлекләрендә халыкны эш белән тәэмин итү проблемасы кискен тора. Халыкның үз бизнесында мәшгульлеген тәэмин итү эшсезлек проблемаларын хәл итү һәм төбәкнең кеше капиталы потенциалын тормышка ашыру өчен мөһим чыганак булып тора.

2019-2021 елларга әлеге программаны эшләү һәм эшкуарлыкны үстерү буенча бурычларны программалы - максатчан ысул белән хәл итү зарурлығы кайбер объектив факторларга бэйле:

1) программаның максатларын һәм бурычларын Алабуга муниципаль районының һәм Иске Күклек авыл җирлегенең норматив актларында билгеләнгән прогноз һәм социаль-иқътисадый үсеш программалары, өстенлекле бурычлар белән килештерергә кирәк;

2) кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча сәясәтне гамәлгә ашыру чараларының булмавы;

3) эшсезлек үсеше белән бэйле социаль-иқътисадый вәзгыятьнең катлаулылығы;

4) Татарстан Республикасының төрле шәһәрләрендә кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү буенча муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыруның уңай тәҗрибәсе булган.

Әлеге Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының 2021 елга кадәр һәм киләчәктә 2030 елга кадәр социаль-иқътисадый үсеш стратегиясе максатларына һәм бурычларына туры килә (Алабуга муниципаль районы Советының 2016 елның 13 сентябрәндәге 90 номерлы карары белән расланган).

Программа чаралары Иске Күклек авыл җирлегенең төп стратегик максатына ирешергә мөмкинлек бирәчәк-административ киртәләрне киметү, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү хисабына бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру.

Ачыкланган проблемаларны хәл итү кече һәм урта эшкуарлык субъектлары ресурсларын жәлеп итеп, федераль, региональ һәм муниципаль хакимият органнары мөмкинлекләрен кулланып системалы якын килү кысаларында гына мөмкин. Яшыләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү, кадрлар потенциалын саклап калу өчен Тулаем төбәк һәм аерым муниципаль берәмлекләр дәрәжәсендә кадрлар әзерләүнең комплекслы программасын гамәлгә ашыру зарур.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының һәм хакимият органнарының ресурсларын һәм мөмкинлекләрен берләштерү кече һәм урта бизнес өчен актуаль булган проблемаларны комплекслы хәл итәргә һәм икътисадның бу секторы үсешен тәмин итәргә мөмкинлек бирә.

Кече һәм урта эшмәкәрлек проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен, озак сроклы финанс ресурсларын алуда, кадрлар әзерләүдә, яшь эшкуарларны майданчыклар һәм старт капиталы белән тәмин итү мәсьәләләрен хәл итүдә ярдәм итә торган комплекслы якин килү кирәк. Мондый комплекслы алымнарны гамәлгә ашыруга чын Програма юнәлдерелгән.

Әлеге проблемаларны программалы-максатчан ысуллар белән хәл итү зарурлыгы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән. Програма күрсәтелгән закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатында эшләнгән һәм регионда кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп чараларын тасвирлау, аны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Финанс ресурсларынан файдалануны киңәйтү, КУЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит булдыру өчен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүгә булышлык күрсәтү.

Программаның Бурычлары:

- муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңай мохит формалаштыру;
- икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарларның кирәкле ресурсларга (жир, биналар, электр/газ/жылылык/су үткөрү чөлтәрләренә, жиһазлар, милек һәм башкалар) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан жирле бюджетның салым керемнәре буенча түләнгән салымнарның өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлектә муниципалитет икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының артуы;

Программаны тормышка ашыру 2019-2021 еллар дәвамында тормышка ашыру чорында мәгълүмати һәм матди ресурсларны консолидацияләү, программаны нәтижәле гамәлгә ашыруга комачаулый торган үсеш нокталарын һәм өстенлекле юнәлешләренә билгеләү, хокукый актларга төзәтмәләр кертү,

административ киртэлэрне бетерү, шулай ук программаның төп чараларын гамэлгә ашыру, кече һәм урта бизнеска ярдәм инфраструктурасын формалаштыру, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм мәгълүмати ресурсларга үтеп керүен киңәйтү гамэлгә ашырылачак.

Программаның төп чараларының характеристикасы

Программа чаралары программаның төп максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып билгеләнгән. Кече һәм урта эшмәкәрлек үсешенә ярдәм итү нигезендә аның субъектларының мөрәжәгать итү тәртибе ята. Мөрәжәгатьләрне карау срогы - 30 көн, расланган административ регламентлар нигезендә дәүләт яки муниципаль хезмәтләр күрсәтү турындагы гаризаны карау очраklarыннан тыш.

Программа чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча структурлаштырылган:

1. Эшкуарлык үсешен өчен уңай мохитны өйрәнү һәм формалаштыру.

Өлеге чаралар төркеме маркетинг тикшеренүләре үткәрүне, шулай ук кече һәм урта бизнес үсешенә мониторинг һәм анализ ясауны күздә тоту, шул исәптән:

1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының социаль-иқтисадый үсешен анализлау һәм фаразлау;

2) эшкуарлыкны үстерү мониторингы;

3) муниципаль берәмлекнең кече һәм урта эшкуарлык субъектлары реестрын төзү;

4) Кече эшкуарлыкка муниципаль ярдәм өлешендә норматив хокукый актларга мониторинг;

5) эшкуарлык эшчәнлеген, шулай ук административ киртэләрне гамэлгә ашырганда эшкуарларда килеп туган кыенлыкларга мониторинг;

6) муниципаль берәмлек предприятиеләрендә файдаланылмый торган житештерү майданнарының мәгълүмат базасын мониторинглау;

7) урта һәм кече эшмәкәрлек өлкәсендә маркетинг тикшеренүләре үткәрү;

8) халыкның көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин ителешенә анализ, халыкның өлеге хезмәт төре белән тәэмин ителешен арттыру буенча эшләрне оештыру.

Өлеге төркем чараларын гамэлгә ашыру нәтижәсендә түбәндәге төп нәтижеләргә ирешү планлаштырыла:

1) кече һәм урта эшкуарлык үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау;

2) норматив хокукый актларны актуальләштерү;

3) административ киртэләрне киметү;

4) муниципаль берәмлек товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә ихтыяжы билгеләү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына жир-мөлкәт ярдәме күрсәтү

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә КУЭ субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзи торган оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәтү муниципаль милекнең, шул исәптән жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, торак булмаган биналар, жайланмалар, машиналар, механизмнар, жайланмалар төзүгә һәм (яисә) түләүсез файдалануга тапшыру рәвешендә гамәлгә ашырыла. кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру өчен билгеләнгән транспорт чараларын, инвентарь, инструментларын куллану. Шул ук вакытта әлеге мөлкәт максатчан файдаланылырга тиеш.

Кече һәм урта эшкуарлыкның инфраструктура объектларына үтемлелеген тәмин итү максатларында кирәк:

- эшмәкәрләргә (яки) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкәт (шул исәптән жир кишәрлекләре) исемлеген формалаштыру КУЭ проектларын финанслауга кредит ресурсларын жәлеп итү өчен залог фонды буларак кулланылырга мөмкин);

- муниципаль милекне, шул исәптән жир кишәрлекләрен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру тәртибен эшләү.

3. Кадрлар әзерләү, янадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече эшкуарлык субъектлары кадрларын әзерләү, янадан әзерләү, аларның квалификациясен күтәрү түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру аша планлаштырыла:

- семинарлар, конференцияләр оештыру һәм үткәрү;
- өлкән мәктәп укучылары өчен кызыксыну буенча түгәрәкләр булдыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмат мәкаләләрен массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү;

4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион һәм хокукый ярдәм күрсәтү

КУЭ субъектларына консультация һәм хокукый ярдәм күрсәтү эшкуарларга ашыгыч хокукый һәм консультация ярдәме күрсәтү, шулай ук хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының санкцияләnmәгән тикшерүләре белән бәйлә шикаятләр кабул итү юлы белән гамәлгә ашырыла.

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына хокукый ярдәм Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты, Алабуга муниципаль районының хокукый палатасы, Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-

икътисадый үсеш палатасы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама арьягы» төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе, АМР эшмәкәрләр Советы белән килешү буенча гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий мәгълүмат бирү;
- 2) Татарстан Республикасы кече һәм урта эшкуарлык субъектларын хокукий яклауга бәйле мәсьәләләр буенча махсушлаштырылган әдәбият нәшер итү;
- 3) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий ярдәм күрсәтү өчен конкурс нигезендә оешмалар, шәхси эшкуарлар, адвокатлар жәлеп итү;
- 4) хокукий ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультация ярдәме Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты, Алабуга муниципаль районының жир-мөлкәт палатасы, Алабуга муниципаль районының хокук палатасы, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районының эшкуарлар советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама арьягы» төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Инвестицион үсеш агентлыгы белән килешенеп гамәлгә ашырыла.:

1) кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына аларның эшчәнлегенә төрле мәсьәләләр буенча консультацияләр бирү;

4) хокукий ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

5. Эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау, популярлаштыру, мәгълүмати ярдәм күрсәтү.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мәгълүмати ярдәм авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), хокукий һәм жир-мөлкәт Палаталары (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы (килешү буенча), Чаллы шәһәре һәм «Кама арьягы» төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге (килешү буенча), «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ (килешү буенча) тарафыннан гамәлгә ашырылачак. Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе (килешү буенча), Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы (килештерү буенча) һәм башка оешмалар рәвешендә:

1) кече һәм урта эшкуарлык проблемаларын яктыртуга махсушлашкан вакытлы басмалар чыгаруны оештыру һәм аларга ярдәм итү, аларны куллану тәртибе турында федераль, региональ һәм муниципаль норматив хокукий актлар бастырып чыгару;

2) кече һәм урта эшкуарлык субъектларын мәгълүмат белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән башка чаралар;

3) Алабуга муниципаль районының рәсми сайты интернет-ресурсыннан файдалану.

6. Реклама-күргәзмә эшчәнлегә

Әлеге чаралар блогы КУЭ субъектларының конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруга, КУЭ субъектлары продукциясен алга этәрүгә, шул исәптән, юнәлдерелгән.:

- ярминкәләрдә, конгрессларда, күргәзмәләрдә һәм форумнарда катнашу.

Күрсәтелгән чаралар нәтижәләре буенча планлаштырыла:

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күргәзмә-ярминкә эшчәнлегендә катнашуына һәм төбәкара элементларне үстерүгә ярдәм итәргә.

7. Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм итү

Программа буенча КУЭ субъектларына түбәндәге юнәлешләр буенча ярдәм итү күздә тотыла:

1) авыл хужалыгы;

2) социаль өлкә (туризм, халыкка көнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү);

3) халык һөнәрчелеге һәм кәсепләре.

7.1. Халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, халык сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга ярдәм күрсәтү авыл жирлегә башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (киләшү буенча), Алабуга муниципаль районының перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча), Алабуга муниципаль районының эшкуарлар советы (киләшү буенча), Алабуга дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей-тыюлыгы, Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы " төбәге Сәүдә-сәнгать палатасы вәкиллеге белән килештереп гамәлгә ашырыла. "Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы «ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе һәм Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы рәвешендә:

1) халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары һөнәрчелеген торгызу һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру;

2) сәнгать һәм һөнәрләрнең декоратив-гамәли төрләре буенча мастер-класслар үткөрү белән мастерскойларны үстерү;

4) халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына бизнес-проектларны тормышка ашыруга субсидияләр бирү турында;

5) халык сэнгатъ һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары күргәзмәләрендә катнашу;

6) халык сэнгатъ һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чаралар муниципалитетның халык кәсепләрен яңадан торгызуга һәм модернизацияләүгә, сувенир продукциясен таратуга, яна кече һәм урта предприятиеләр булдыруга, эш урыннары санын арттыруга ярдәм итәчәк.

7.2. Авыл хужалыгы эшчәнлегә өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм

Авыл хужалыгы житештерүе өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү авыл жирлегә башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (киләшү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама арьягы» төбәге Сәүдә-сәнгатъ палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла. «авыл хужалыгын үстерү турында» 2006 елның 29 декабрэндәге 264-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә:

1) матди-техник базаны, житештерү һәм социаль инфраструктураны үстерү һәм ныгыту, вак-төяк житештерүенә нәтижәләгән һәм керемләгән арттыру өчен шартлар булдыруга юнәлдерелгән субсидияләр, кредитлар, инвестиция тәэминаты алуда ярдәм итү;

2) кече һәм урта эшқуарлык субъектларына түләүсез нигездә яки ташламалы шартларда кече һәм урта эшқуарлык субъектларына төзелмәләрне, корылмаларны, торак булмаган биналарны, жиһазларны, машиналарны, транспорт чараларын биләү һәм (яки) файдалануга тапшыру;

3) авыл хужалыгы продукциясен сату һәм түләүсез нигездә сәүдә урыннары бирү өчен муниципаль берәмлек территориясендә авыл хужалыгы ярминкәләрен оештыру.

4) авыл хужалыгы продукциясен сату өчен базарларда сәүдә урыннары алуда эшмәкәрләргә ярдәм итү;

5) авыл хужалыгы продукциясен бушлай сату өчен товарлар урнаштыру өчен жир кишәрлекләре бирү;

6) Татарстан Республикасы агросәнгатъ паркында жирле товар житештерүчеләр тарафыннан авыл хужалыгы продукциясе урнаштыруга ярдәм итү;

6) халык сэнгатъ һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чараларны үтәү нәтижәсендә авыл хужалыгы продукциясен сату күләмен арттыру көтелә. Халык сыйфатлы һәм яңа продукция түбән бәяләр буенча алачак, житештерелә торган продукция ассортименты киңәя, эш урыннары саны һәм бюджетка салым түләүләре күләме артчак.

7.3. Социаль эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә (туризм, халыкка көнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү) кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм күрсәтү)

Закон таләпләре нигезендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты (киләшү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлығы һәм башка оешмалар белән берлектә гамәлгә ашырыла.:

- 1) көндәшлекле мохит формалаштыру;
- 2) башка чараларны тормышка ашыру.

Бу авыл туризмы, көнкүреш хезмәтләре, шул исәптән халыкның ташламалы категорияләренә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеген киңәйтәргә, шулай ук күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрәргә мөмкинлек бирәчәк.

Әлеге чаралар КУЭның яңа субъектлары булдырырга, яңа эш урыннары булдырырга, бюджетка салым кертемнәрен арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары исемлеге 1 нче кушымтада китерелгән.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Финанс, матди-техник, табигать, хезмәт ресурсларына һәм аларны каплау чыганақларына ихтыяж кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүнең сайланган юнәлешләренә туры китереп билгеләнде.

Программаны ресурслар белән тәмин итү авыл жирлеге бюджеты акчаларын тәшкіл итә.

Бюджет чыганақлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджетында каралган акчалар, шулай ук Россия Федерациясе бюджетыннан кече һәм урта эшқуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар (конкрет суммалар күрсәтмичә мөмкин чыганақ буларак фаразлана) үз эченә ала.

Таблица 1.

Финанслау чыганагы	Гомуми суммасы, мең сум	Шул исәптән яшьләрчә		
		2019	2020	2021
Федераль бюджет-барлығы	-	-	-	-

Федераль бюджет-барлыгы				
Иске Күклек авыл жирлеге	3,0	1,0	1,0	1,0
Бюджеттан тыш чыганаclar-барлыгы	-	-	-	-
СМП чаралары	-	-	-	-
ИТ:	3,0	1,0	1,0	1,0

4. Программаны гамэлгэ ашыру механизмы

Программаны гамэлгэ ашыру белән идарә итү-төрле дәрәжәдәге идарә органнары тарафыннан гамэлгэ ашырыла торган һәм программаны башлап жиберүне тәмин итәргә, эш барышын контрольдә тотарга һәм анализларга, кирәк булган очракта, программага төзәтмәләр кертергә, тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен анализларга һәм бәяләүгә юнәлдерелгән уртақ гамәлләр жыелмасы.

Программа төп юнәлешләр буенча чаралар үткәрү юлы белән тормышка ашырыла. Программаны башкаручы чараларны вакытында һәм тулысынча үтәү өчен җаваплы.

Программаны тормышка ашыруны перспективалы социаль-иқтисады үсеш палатасы (киләшү буенча) һәм Алабуга муниципаль районының эшқуарлар советы (киләшү буенча) кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктур оешмалары вәкилләре һәм барлык кызыксынган яқлар белән берлектә координацияли.

Программаны тормышка ашыру һәр чараның мониторингын һәм аның үтәлеше дәрәжәсен аның белән бәйлә башка чараларга бәяләүне күздә тотта.

Программаны ел саен тормышка ашыру барышын анализлау нигезендә актуальләштерү сәбәпләре булырга мөмкин:

- яңа чараларны кертү кирәклегә турында Карар кабул итү яки үзенә актуальлеген югалткан чаралардан төшереп калдыру;

- алдагы чорда территориянең социаль-иқтисады үсеше нәтижәләреннән чыгып, индикаторлар һәм күрсәткечләрнең план күрсәткечләрен яңадан карау.

Программаны гамэлгэ ашыру, тиешле боеру документларын әзерләү һәм кабул итү функцияләрен гамэлгэ ашыру АМР перспектив социаль-иқтисады үсеш палатасы ведомствосына карый (киләшү буенча). Программаны гамэлгэ ашыруның барышы турында еллык аналитик мәгълүмат төзү, шулай ук тиешле төзәтмәләр кертү буенча тәкъдимнәр әзерләү шулай ук АМР перспектив социаль-иқтисады үсеш палатасы карамагына керә (киләшү буенча).

Башкаручылар хисап чорыннан соң килүче айның 25 числосына кадәр Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-иқтисады үсеше

палатасына һәм Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына муниципаль программаны эзерләү һәм гамәлгә ашыру, шулай ук финанс чараларын куллануның нәтижәләгә турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат жиберә.

Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-иқтисады үсешә палатасына һәм Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына ел саен финанс чараларын куллану программасын гамәлгә ашыру һәм нәтижәләгә буенча эш барышы турында мәгълүмат.

5. Программаның социаль-иқтисады һәм экологик нәтижәләгән бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2019-2021 елларда түбәндәгә күрсәткечләргә ирешү күздә тотыла:

- кече һәм урта предприятеләр санын арттыру;
- эш белән тәмин ителгән халык санын арттыру кече һәм урта эшмәкәрлек;
- шәхси эшмәкәрләр санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгьльләнүче хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру;
- авыл жирлегә бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка түләүләр керүнең чагыштырма авырлыгы арту.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килгән социаль һәм иқтисади нәтижәләр Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл жирлегенә социаль-иқтисади үсешенә уңай йогынты ясаычак.

Бюджет акчаларын тоту нәтижәләгән бәяләү программаның максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен куллану нигезендә башкарылачак. Программаны гамәлгә ашыру хисабына планлаштырылган күрсәткечнең ирешелгән дәрәжәсә нәтижәлелек дигәндә аңлашыла, ул күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятен аларның план күрсәткечләре белән чагыштырырга мөмкин.

Программа чараларын тормышка ашыру тискәре экологик нәтижәләргә китермәячәк.

"2019-2021 елларга Алабуга муниципаль районы Иске Күклек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «программасының максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау»

Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләргә бәяләү индикаторлары, берәмлек үлчәү	Индикаторларның эһәмияте			Финанслау чыганагы	Финанслау, мең сум			
				2019 ел	2020 ел	2021 ел		2019 ел	2020 ел	2021 ел	
1	2	3	4		6	7	8	9	10	11	12
Максат исеме: Алабуга муниципаль районының икътисадый һәм социаль бурычларын хәл итүдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру.											
Бурыч исеме: 1. Эшкуарлык үсеше өчен уңай мохитны өйрәнү һәм формалаштыру.											
Чыгарыла торган продукция һәм хезмәтләр күрсәтелә торган ЕМР предприятиеләре буенча мәгълүмат базасын булдыру	Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча)	2019-2021 еллар.	Житештерелә торган продукция төрләре буенча үткәрелгән мөрәжәгәтләр саны		1	1	1	Башка финанслау	0	0	0
Бурыч исеме: 3. Кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү											
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү;	Авыл жирлеге башкарма комитеты ЕМР башкарма комитеты (киләшү буенча), эшмәкәрләр советы (киләшү буенча) Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча)	2019-2021 еллар.	Бизнес алып баруның актуаль мәсьәләләре буенча чыгарылган мәгълүмати-методик материаллар саны, ед		2	3	3	Авыл жирлеге бюджеты	1,0	1,00	1,00
Бурыч исеме: 4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация һәм хокукый ярдәм күрсәтү											

Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәрү	Авыл жирлеге башкарма комитеты Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (киләшү буенча)	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш-су		9	11	11	Башка финанслау	-	-	-
Бурыч исеме: 7. Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм итү											
Авыл жирлегенә Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сату базарын киңәйтү максатларында күргәзмә һәм ярминкәләрдә катнашуға җәлеп итү	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш-су		1	1	1	Башка финанслау	0	0	0
КУЭ субъектларына ярдәм мәсьәләләре буенча киңәшмәләр оештыру	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча)	2019-2021 еллар.	Үткәрелгән киңәшмәләр саны, бердәм		2	2	2	Башка финанслау	0	0	0

Дәүләт ярдәме программаларында катнашу өчен КУЭ субъектларын һәм шәхси ярдәмче хужалыкларны жәлепитү	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалыгы идарәсе (киләшү буенча)	2019-2021 еллар.	Ярдәм алучылар саны, туклану		2	2	2	ТР бюджеты			
Халыкның якланмаган катламнарын, эшсезләрне бизнес алып баруның перспективалары турында мәгълүмат биру буенча эш алып бару	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары саны, аш-су		2	2	2	Башка финанслау	-	-	-
НИБАРЫ:									1,0	1,0	1,0
шул исәптән											
федераль бюджет									-	-	-
республика бюджеты									-	-	-
Иске Күклек авыл жирлеге									1,0	1,0	1,0
бюджеттан тыш чыганақлар											
СМП чаралары хисабына									-	-	-